

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

STANOVISKA

Kompenzační bonus pro fyzické osoby, které vykonávají dobrovolnickou činnost

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021 (sněmovní tisk 1179), s právem EU

Informační podklad č. 1179
duben 2021
autor: Pohl Michal

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: STANOVISKA
Název: Kompenzační bonus pro fyzické osoby, které vykonávají dobrovolnickou činnost	Typ řady: online
Autor: Pohl, M.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4
Číslo: Stanovisko č. 1179	První vydání řady: říjen 1998
Datum: duben 2021	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Klíčová slova:	Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU
Státní podpora, bonus, covid-19	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 95/2021 Sb., o kompenzačním bonusu pro rok 2021 (sněmovní tisk 1179), s právem EU

Úvod:

Návrh upravuje podmínky pro poskytování kompenzačního bonusu pro fyzické osoby vykonávající dobrovolnou činnost, přičemž zavádí tuto novou kategorii osob mezi příjemce kompenzačního bonusu.

Stanovisko Pl:

Dle čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU (dále jen „SFEU“) platí, že „*podpory poskytované v jakékoliv formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují **určité podniky** nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li smlouvy jinak.*“

S ohledem na principy navrhované úpravy, kdy nelze vyloučit, že kompenzační bonus by mohl být poskytován i fyzickým podnikajícím osobám, je nezbytné zabývat se pojmem **podnik** jako klíčovým definičním znakem státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Podle ustálené definice, která má svůj základ v literatuře hojně citovaném rozsudku SDEU Höfner, Elser v. Macrotron¹ pojem „podnik“ zahrnuje každou entitu, která provozuje ekonomickou aktivitu, bez ohledu na její právní status či financování. Odborná literatura zabývající se právem hospodářské soutěže² uvádí dva definiční znaky pojmu podnik – prvním je entita (jednotka) a druhým je výkon hospodářské činnosti. Co se týče prvního znaku, pak podle rozhodnutí SDEU Hydrotherm³ se pojmem podnik rozumí hospodářská jednotka, byť se po právní stránce sestává z několika osob, ať už fyzických či právnických. Podobně pojal SDEU podnik také v rozhodnutí Shell proti Komisi⁴, kde podnikem ve smyslu hospodářské jednotky je jednotná organizace osobních, hmotných i nehmotných složek, která dlouhodobě sleduje určitý ekonomický cíl. S ohledem na druhý definiční znak pak platí, že za hospodářskou činnost se považuje jakákoliv činnost spočívající v nabízení zboží nebo služeb na určitém trhu, resp. jako v zásadě jakákoliv účast na trhu, přičemž není rozhodující, zda příslušná entita vykonává dotčenou činnost za účelem zisku. V tomto ohledu je na místě ovšem dodat, že v rámci státních podpor platí tzv. funkční pojetí podniku. Funkční pojetí podniku⁵ tak, jak ho zastává Soudní dvůr EU a právní doktrína, lze zjednodušeně popsat jako určité fázování – jeden a tentýž subjekt může být posuzován jako podnik, pokud vykonává ekonomickou aktivitu, a nemůže být posuzován jako podnik, pokud ekonomickou aktivitu nevykonává.

Kompenzační bonus navrhovaný v předkládané úpravě náleží fyzickým osobám, které nevykonávají ekonomickou aktivitu, ale dobrovolnou činnost spočívající v pomoci během epidemie

¹ Rozsudek SDEU z 23. 4. 1991, Höfner und Elser, C-41/90, Sb. rozh. s. I-01979, bod 21.

² Munková, J., Kindl, J., Svoboda, P. Soutěžní právo. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 85.

³ Rozsudek SDEU z 12. 7. 1984, Hydrotherm, 170/83, Sb. rozh. s. 02999, bod 11.

⁴ Rozsudek Soudu prvního stupně z 10. 3. 1992, Shell v. Komise, T-11/89, Sb. rozh. s. II-00757, bod 311.

⁵ Viz rozhodnutí SDEU ze 14. 11. 1984, 323/82, Intermills, body 11–13, 16. V právu hospodářské soutěže obecně viz Munková, J., Kindl, J., Svoboda, P. Soutěžní právo. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 84–92.

covidu-19. Ačkoliv kompenzační bonus může být poskytován OSVČ, kteří podnikají, nejedná se v daném případě o podnik ve smyslu unijního práva, resp. ve smyslu podniku podle čl. 107 odst. 1 SFEU. Tyto osoby tak nemohou být posuzovány jako podniky a jim poskytovaná podpora nemůže být považována za státní podporu podle čl. 107 SFEU, neboť není naplněn jeden z podstatných definičních znaků státní podpory (tj. podnik). Navrhovaná úprava tak není v rozporu s právem EU.

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflektuje eventuelní pozdější pozměňovací návrhy.

Materiál byl Parlamentním institutem zpracován na základě usnesení organizačního výboru Poslanecké sněmovny č. 168, II. volební období.